

NORGES HØYESTERETT

Den 14. mars 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Endresen, Matheson og Berglund i

HR-2018-495-U, (sak nr. 18-039416STR-HRET),

A (advokat Per Zimmer)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over lagmannsrettens kjennelse om varetektsfengsling.
- (2) A, født 00.00.1999, ble ved Drammen tingretts kjennelse 2. mars 2018 varetektsfengslet i fire uker, siktet for overtredelse av straffeloven § 328 første ledd, jf. § 327, jf. § 15, § 254, jf. § 15 og § 263, jf. § 15. Fengslingsgrunnen var bevisforspillelsesfare. Kjennelsen har slik slutning:

"A, født 00.00.1999, kan holdes i varetektsfengsel inntil noe annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 30. mars 2018 kl. 18.00."

- (3) A anket til Borgarting lagmannsrett. Påtalemyndigheten innga tilsvaret, benevnt anke, hvor det blant annet ble anført at det forelå skjellig grunn til mistanke for et tredje forhold i siktelsen, noe tingretten ikke hadde konkludert med. Videre ble det bedt om at lagmannsretten ila brev- og besøksforbud. Lagmannsretten avsa 7. mars 2018 kjennelse med slik slutning:

"1. Anken forkastes.

2. Siktete undergis brev- og besøkskontroll frem til og med 16. mars 2018."

- (4) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og lovanvendelsen. Det anføres i korte trekk at lagmannsretten har begått en saksbehandlingsfeil ved å legge uriktig til grunn at medsiktede ikke er avhørt. Det anføres videre at lovanvendelsen knyttet til vilkåret om bevisforspillelsesfare er uriktig og at det ikke er grunnlag for å ilegge restriksjoner. Det er også vist til at fengslingen, ut fra siktedes unge alder, er uforholdsmessig.

(5) A har nedlagt slik påstand:

"Lagmannsrettens kjennelse oppheves, subsidiært siktede løslates."

- (6) *Påtalemyndigheten* har bekreftet at medsiktede er avhørt, men har anført at dette ikke er en feil som kan lede til opphevelse. For øvrig har påtalemyndigheten i det vesentlige sluttet seg til lagmannsrettens kjennelse. Subsidiært er det anført at det foreligger gjentakelsesfare, som også kan begrunne varetektsfengsling.
- (7) Påtalemyndigheten har påstått anken forkastet.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken knyttet til spørsmålet om fengslingsvilkårene er oppfylt, er en videre anke over kjennelse hvor utvalgets kompetanse er begrenset, jf. straffeprosessloven § 388.
- (9) A er siktet for grovt ran, frihetsberøvelse og trusler, eller medvirkning til dette. De første forholdene ble begått i februar 2018, mens det siste forholdet ble begått 1. mars 2018. Lagmannsretten la til grunn at det forelå skjellig grunn til mistanke for alle forholdene. Retten fant videre at det forelå bevisforspillelsesfare knyttet til det siste forholdet, og den fant det derfor ikke nødvendig å ta stilling til om det forelå bevisforspillelsesfare for forholdene fra februar.
- (10) I sin begrunnelse for at kravet om bevisforspillelsesfare var oppfylt, la lagmannsretten vekt på at det ikke var gjennomført avhør av medsiktede. For Høyesterett er det opplyst at dette er uriktig.
- (11) Etter utvalgets syn kan det ikke stilles strenge krav til at en slik faktumfeil kan anses for å ha innvirket på innholdet i kjennelsen, jf. straffeprosessloven § 385 tredje ledd, jf. § 343 første ledd. Dersom dette alene hadde dannet grunnlaget for lagmannsrettens vurdering av bevisforspillelsesfaren, måtte kjennelsen blitt opphevet.
- (12) Lagmannsretten har imidlertid foretatt en utførlig vurdering av bevisforspillelsesfaren, hvor det er lagt vekt på at etterforskningen er i en helt innledende fase og på siktedes mulighet til å kunne kontakte og påvirke eventuelle vitner i saken. Dette er relevante hensyn som kan begrunne bevisforspillelsesfare. Det er ikke en slik sammenheng i drøftelsen at den ene faktumfeilen er av betydning for de øvrige forhold som er trukket inn. Ut fra lagmannsrettens samlede drøftelse av bevisforspillelsesfaren, kan utvalget ikke se at feilen har hatt betydning for lagmannsrettens vurdering av kravet til bevisforspillelsesfare.
- (13) Det er videre anket over lovanvendelsen knyttet til vilkåret om bevisforspillelsesfare. Anken retter seg her i realiteten mot lagmannsrettens konkrete vurderinger, som ikke kan prøves av ankeutvalget i videre anke.
- (14) Anken over saksbehandlingen og lovtolkningen for så vidt gjelder spørsmålet om det foreligger bevisforspillelsesfare kan etter dette ikke føre frem.
- (15) Det er også anført at varetektsfengslingen er uforholdsmessig, sett hen til siktedes unge alder. Betydningen av hans alder er utførlig drøftet av lagmannsretten. Etter utvalgets syn er det ikke noe å utsette på lagmannsrettens avgjørelse på dette punktet.

- (16) Når det gjelder spørsmålet om å ilegge brev- og besøkskontroll, jf. straffeprosessloven § 186 andre ledd, legger utvalget til grunn at slike restriksjoner kan ilegges av lagmannsretten som første instans, jf. Rt-1997-1536.
- (17) Ved vurderingen av om vilkårene etter bestemmelsen var til stede, har lagmannsretten korrekt tatt utgangspunkt i hensynet til etterforskningen. I sin begrunnelse har imidlertid lagmannsretten her lagt avgjørende vekt på at det ikke er foretatt avhør av medsiktede. Som det fremgår over, er det for Høyesterett opplyst at dette ikke er riktig. Det foreligger derfor en saksbehandlingsfeil som kan ha innvirket på kjennelsens innhold, jf. straffeprosessloven § 385 tredje ledd, jf. § 343 første ledd. Denne delen av lagmannsrettens kjennelse må derfor oppheves.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Punkt 2 i lagmannsrettens kjennelse oppheves, for øvrig forkastes anken.

Wilhelm Matheson

(sign.)

Clement Endresen

(sign.)

Cecilie Østensen Berglund

(sign.)

Riktig utskrift: